

*

**טיוטת-חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי התשע"ג-2012 - אישור החלטת ועדת
השרים לענייני חקיקה**

הצעה להחלטה

מחליטים :

- א. לאשר את החלטה מס. חק/2864 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.10.2012, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

עניינה של הצעת ההחלטה קידומו של חוק שנועד להסדיר את פעילותן של חברות דירוג האשראי בישראל. אסדרה זו נועדה להגן על ציבור המשקיעים המסתמך על הדירוג וכן להבטיח כי תהליך הדירוג והדירוג עצמו יהיו אמינים, איכותיים ובלתי תלויים. חברות הדירוג מהוות גורם דומיננטי בהשפעתו על פעילות שוקי ההון בעולם. הדירוגים מעוררים עניין רב בקרב משקיעים ומנפיקים כאחד, ומהווים מרכיב קריטי במהלכי גיוס חוב של תאגידים. באמצעות סולמות דירוג, חברות הדירוג מביעות עמדתן לגבי הסתברות החזר החוב של ישויות שונות ויוצרות בכך כלי תומך השקעה. דירוג הניתן על-ידי חברות הדירוג משפיע על הריבית שהלווה נדרש לשלם, ובשל מגבלות רגולטוריות וכן מגבלות וולונטריות על נכסי הגופים המוסדיים, משפיע הדירוג גם על החלק שמהווה החוב המונפק מתיק ההשקעות של המשקיעים המוסדיים. אשר על כן נודעת חשיבות רבה להסדרת תחום פעילות זה.

חברות הדירוג הינן אחד משומרי הסף החשובים בשוק ההון ולמרות זאת, לא קיימת הסדרה ישירה של פעילותן בארץ. נראה שאין להסכין עם מצב במסגרתו פעילות כה מרכזית בשוק ההון נותרת ללא הסדרה וללא פיקוח, על הפגיעה הפוטנציאלית הנגזרת מכך בהגנת ציבור המשקיעים אשר נסמכים על דירוגים. פגיעה זו עשויה לגרום עמה גם פגיעה לא מבוטלת במגייסי האשראי שכן בהעדר דירוגים עשוי ציבור המשקיעים להימנע מהשקעות.

חשיבות נוספת נודעת להסדרה מהירה של פעילות חברות הדירוג בארץ, במישור הבינלאומי. העדר ההסדרה פוגע כבר היום במעמד אותו מקבלים באירופה הדירוגים המונפקים על ידי חברות הדירוג הפעילות בארץ. זאת משום שלפי כללי ה-ESMA (הגוף האחראי על אסדרת תחום זה באיחוד האירופי), אין לעשות שימוש בדירוגים שנתנו במדינות בהן האסדרה לא קיבלה את הכרת גוף הפיקוח האירופי. משמעות הדבר כי משקיעים אינם רשאים לעשות שימוש בדירוגי האשראי הניתנים בארץ לשם עמידה בדרישות רגולטוריות ככל שקיימות כאלה לגביהם. יש להזכיר כי גוף הפיקוח האירופי הכיר בהסדרתן של מדינות רבות בעולם וכי ממסמכים אותם מפרסמת ה-ESMA עולה כי מרבית חברות הדירוג שאינן אירופיות נתונות בעת הזו תחת אסדרה שהוכרה על ידה, כך שישראל ניצבת כמה צעדים לאחור מבחינה זו. עוד יצוין, כי הפיקוח על פעילות חברות דירוג האשראי הינו אחד מעקרונות המתודולוגיה שפיתח הארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך, IOSCO, המהווים מפתח השוואתי לאופן פעילות רצוי של רגולטור בתחום ניירות ערך. לאור העובדה שלשם קביעת רמת הפיקוח על פעילות שוק ההון נבחנת, בין היתר, הטמעתו של עיקרון זה, ולשם קידום החקיקה הישראלית בסטנדרטים בינלאומיים, ישנה חשיבות בקידום החקיקה בנושא. אי אסדרת פעילות חברות הדירוג עשוי להציב את החקיקה הפיננסית בישראל כמה צעדים לאחור ביחס למדינות רבות בעולם.

מאחר שמליאת הכנסת עתידה להתכנס בכינוס פגרה מיוחדת ביום 29.10.2012, הרי שלפי תקנון עבודת הממשלה ותקנון עבודת הכנסת לא תוכל הצעת החוק לעלות להצבעה בקריאה ראשונה במליאה כהצעת חוק ממשלתית בלא אישורה על דעת הממשלה ובלא קבלת פטור מחובת הנחה, כמוצע בהחלטה.

לנוכח ההחלטה על פיזור הכנסות וחלון הזמנים הקצר שבו ניתן להעביר הצעת חוק זו בקריאה ראשונה, כך שניתן יהיה להחיל לגביה את דין הרציפות, ולנוכח חשיבותה כמפורט לעיל מתבקשת הממשלה לאשר את החלטת ועדת השרים ובכך לקבוע כי היא נעשתה על דעת הממשלה וכן לפנות לוועדת הכנסת בבקשה כי תחליט על פטור מחובת הנחת טיוטת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה לפי סעיף 81(ג) לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלבנטי.

תקציב

לתיקון המוצע לא צפויה השפעה על תקציב המדינה, אולם תיתכן השפעה על תקציב רשות ניירות ערך, בשיעור של 400 אלף שקלים חדשים בשנה הראשונה להפעלת החוק ובסכום של 300 אלף שקלים חדשים בכל שנה לאחר מכן, וזאת נוכח ההסדרה, הרישום והפיקוח האמורים להתבצע על ידי הרשות לפי חוק זה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לתיקון המוצע לא צפויה השפעה על ההיבט המנהלי והתקן במשרד האוצר, ואולם צפוי כי יידרשו לרשות ניירות ערך תקן מנהלי אחד ושני תקנים מקצועיים, לצורך יישום הצעת החוק. סוגיית התקנים תתואם עם אגף התקציבים במשרד האוצר.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלבנטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה. ראו חוות דעת מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 07

סיווג משני:

תחום פעולה עיקרי: אחר

מוגש על ידי שר האוצר

ח' בחשון התשע"ג
24 באוקטובר 2012

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

קידום הצעת חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ג - 2012

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהצעת ההחלטה מתבקשת הממשלה לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מספר חק/2864 מיום 14 באוקטובר 2012 שבה אושרה טיוטת חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי התשע"ב - 2012, ולפנות לוועדת הכנסת בבקשה כי תחליט על פטור מחובת הנחת טיוטת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה לפי סעיף 81(ג) לתקנון הכנסת.

1. אישור החלטת ועדת שרים -

סעיף 39 לתקנון עבודת הממשלה קובע:

- (א) כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים בתוך שבועיים מיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה.....
- (ב) לא הוגש ערר בתוך התקופה האמורה, החלטה תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- (ג)

מכאן שדין החלטת ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק כדין החלטת ממשלה בעבור שבועיים ממועד הפצת ההחלטה, אם לא הוגש עליה ערר בתוך התקופה האמורה.

סעיף 41 לתקנון הממשלה קובע:

- (א) הממשלה רשאית לקבוע כי החלטות ועדת שרים תהינה "על-דעת הממשלה", או כי עניין מסוים הנדון בוועדת שרים יהיה "על-דעת הממשלה".....
- (ב) אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים שהיא "על-דעת הממשלה".
- (ג)

מסעיפים אלה עולה, כי ביתס להחלטת ועדת שרים שנתקבלה על דעת הממשלה אין צורך בהשהיית קידום ההחלטה לפרק זמן שיאפשר הגשת ערר למעוניין בכך.

2. פנייה לוועדת הכנסת -

סעיף 81 לתקנון הכנסת קובע:

- (א)
- (ב) יושב ראש הכנסת יעמיד את הצעת החוק על סדר יומה של הכנסת, ואולם הקריאה הראשונה של הצעת חוק מטעם ועדה או של הצעת חוק מטעם ועדה או של הצעת חוק

ממשלתית לא תתקיים אלא לאחר שחלפו יומיים מיום שהונחה; במניין התקופה האמורה יובא בחשבון יום הנחתה של הצעת החוק על שולחן הכנסת.

(ג) ועדת הכנסת רשאית להחליט על קיצור תקופת ההנחה כאמור בסעיף קטן (ב), לפי בקשה בכתב של הוועדה שיזמה את הצעת החוק, ולגבי הצעת חוק ממשלתית – בקשה של הממשלה בהודעה בכתב של מזכיר הממשלה, ויחולו הוראות סעיף 76(ד)(2); לבקשה יצורף נוסח הצעת החוק.

מאחר שמליאת הכנסת עתידה להתכנס בכינוס פגרה מיוחד ביום 29.10.2012, הרי שבהתאם לתקנון עבודת הממשלה ותקנון עבודת הכנסת, כמפורט לעיל, לא תוכל הצעת החוק לעלות להצבעה בקריאה ראשונה במליאה כהצעת חוק ממשלתית בלא אישורה על דעת הממשלה ובלא קבלת פטור מחובת הנחה, כמוצע בהחלטה.

לקידום הצעת החוק חשיבות רבה. חברות הדירוג הינן אחד משומרי הסף החשובים בשוק ההון ולמרות זאת, לא קיימת הסדרה ישירה של פעילותן בארץ. נראה שאין להסכין עם מצב במסגרתו פעילות כה מרכזית בשוק ההון נותרת ללא הסדרה וללא פיקוח, על הפגיעה הפוטנציאלית הנגזרת מכך בהגנת ציבור המשקיעים אשר נסמכים על דירוגים. פגיעה זו עשויה לגרום עמה גם פגיעה לא מבוטלת במגייסי האשראי שכן בהעדר דירוגים עשוי ציבור המשקיעים להימנע מהשקעות.

חשיבות נוספת נודעת להסדרה מהירה של פעילות חברות הדירוג בארץ, במישור הבינלאומי. העדר ההסדרה פוגע כבר היום במעמד אותו מקבלים באירופה הדירוגים המונפקים על ידי חברות הדירוג הפעילות בארץ. זאת משום שלפי כללי ה-ESMA (הגוף האחראי על אסדרת תחום זה באיחוד האירופי), אין לעשות שימוש בדירוגים שנתנו במדינות בהן האסדרה לא קיבלה את הכרת גוף הפיקוח האירופי. משמעות הדבר כי משקיעים אינם רשאים לעשות שימוש בדירוגי האשראי הניתנים בארץ לשם עמידה בדרישות רגולטוריות ככל שקיימות כאלה לגביהם. יש להזכיר כי גוף הפיקוח האירופי הכיר בהסדרתן של מדינות רבות בעולם וכי ממסמכים אותם מפרסמת ה-ESMA עולה כי מרבית חברות הדירוג שאינן אירופיות נתונות בעת הזו תחת אסדרה שהוכרה על ידה, כך שישראל ניצבת כמה צעדים לאחור מבחינה זו. עוד יצוין, כי הפיקוח על פעילות חברות דירוג האשראי הינו אחד מעקרונות המתודולוגיה שפיתח הארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך, IOSCO, המהווים מפתח השוואתי לאופן פעילות רצוי של רגולטור בתחום ניירות ערך. לאור העובדה שלשם קביעת רמת הפיקוח על פעילות שוק ההון נבחנת, בין היתר, הטמעתו של עיקרון זה, ולשם קידום החקיקה הישראלית בסטנדרטים בינלאומיים, ישנה חשיבות בקידום החקיקה בנושא. אי אסדרת פעילות חברות הדירוג עשוי להציב את החקיקה הפיננסית בישראל כמה צעדים לאחור ביחס למדינות רבות בעולם.

לאור האמור לעיל מתבקשת הממשלה לאשר את החלטת ועדת השרים ובכך לקבוע כי היא נעשתה על דעת הממשלה וכן לפנות לוועדת הכנסת בבקשה כי תחליט על פטור מחובת הנחת טיוטת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה לפי סעיף 81(ג) לתקנון הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לנוכח ההחלטה על פיזור הכנסות וחלון הזמנים הקצר שבו ניתן להעביר חצות חוק זו בקריאה ראשונה, כך שניתן יהיה להחיל לגביה את דין הרציפות, ולנוכח חשיבותה כמפורט לעיל, ובהתחשב בכך שכל העבודה המקצועית הסתיימה עוד לפני קיצור תקופת הכהונה של הכנסת הנוכחית, אינני רואה קושי משפטי בקיצור לוחות הזמנים או בקידום הליכי החקיקה בתקופת הבחירות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקאלי) סמך ידו על נוסח טיוטת החוק.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה

המשנה ליועץ המשפטי למשרד האוצר

נטע דורפמן-רביב

חתימה

תפקיד

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר תק/2864 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.10.2012 .

חק/2864. טיוטת חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ב-2012

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ב-2012, המצורפת (דפים 80-113).
- ב. טיוטת החוק ותואם בתוך שבועיים עם משרד המשפטים ובנק ישראל. נושאים שייוותרו במחלוקת יובאו לדיון ולהכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ב-2012

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

הסדרת פעילותן של חברות דירוג האשראי בישראל (להלן – "דירוג" או "חברות דירוג" בהתאמה), על מנת להגן על ציבור המשקיעים המסתמך על הדירוג וכן להבטיח כי תהליך הדירוג והדירוג עצמו יהיו אמינים, איכותיים, שוויוניים ובלתי תלויים.

ג. עיקרי החוק המוצע

החוק יגדיר מהו דירוג ומהי חברת דירוג תוך קביעת אמות מידה מינימאליות לפעילותה של חברת דירוג ולביצוע הדירוג. כן תוגבר השקיפות לציבור וייקבעו סמכויות פיקוח ואכיפה על פעילותן של חברות הדירוג, לרבות סנקציות אזרחיות, ומנהליות בגין הפרת ההוראות שייקבעו. ייקבע העיקרון לפיו רשות ניירות ערך (להלן – "הרשות") לא תתערב בתוכן הדירוג ובמתודולוגיות שלו, אך תידרש חשיפה של המתודולוגיות והמידע העומדים בבסיס הדירוג בהיקף ובדרך שייקבעו, על מנת שניתן יהיה להעריך את אמינותן ואיכותן.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 יתוקנו סעיפים 3 ו-39, בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 יתוקן סעיף 23, בחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984 יתוקן סעיף 42ג(א) ובחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 תתוקן התוספת השנייה.

ה. הממונה על התקציבים אינו מתנגד לחוק המוצע.

ו. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה סומך את ידיו על הצעת החוק בכפוף להסכמה שהושגה בין משרד האוצר, הרשות לניירות ערך ומשרד המשפטים (להלן – המשרדים הרלוונטיים), לפיה המשך הליכי החקיקה יותנה בהשגת הסכמה בין המשרדים הרלוונטיים בנוגע לסוגיית האחריות בנוזיקין של חברות הדירוג, וכי סעיף זה יתוקן בהתאם להסכמה זו בטרם הנחת הצעת החוק על שולחן הכנסת.

ז. השפעה על תקציב המדינה

לתיקונים המוצעים לא צפויה השפעה על תקציב המדינה, אולם תיתכן השפעה על תקציב הרשות, בשיעור של 400 אלף שקלים חדשים בשנה הראשונה להפעלת החוק ובסכום של 300 אלף שקלים חדשים בכל שנה לאחר מכן, וזאת נוכח ההסדרה, הרישום והפיקוח האמורים להתבצע על ידי הרשות לפי חוק זה.

ח. השפעה על התקן המנהלי

הרשות צופה כי יידרשו לה תקני כוח אדם נוספים לצורך יישום הצעת החוק. הדבר יתואם מול אגף תקציבים בהמשך הליך החקיקה.

ט. מצורפים נוסח החוק המוצע ודברי ההסבר לו.

הצעת חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ב-2012

פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה -

"אדם קשור" – בעל שליטה בחברה או מי שנשלט על ידו או על ידי חברה, נושא משרה או דירקטור באחד מאלה ובן משפחה או אדם העובד או מועסק על ידי מי מהם או תאגיד שבשליטת כל אחד מאלה; לענין זה, "בן משפחה" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך;

"בעל רשיון" ו- "עבירה" – כהגדרתם בחוק הייעוץ;

"דירוג" – הערכת יכולת הפירעון היחסית של תאגיד כישות או בהתייחס למכשיר פיננסי שהונפק, שהוצא על ידו או שהוא ערב לו, ומיקומו בסולם השוואתי שנקבע לעניין יכולת העמידה בהתחייבות;

"הרשות" – רשות ניירות ערך, כהגדרתה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך;

"השר" – שר האוצר;

"חברת דירוג" – חברה העוסקת בדירוג;

"חברה רשומה" – חברה רשומה לפי חוק זה;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999;¹

"חוק הייעוץ" – חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;²

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;³

"חוק השקעות משותפות בנאמנות" – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;⁴

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;⁵

¹ ס"ח התשנ"ט עמ' 189, ס"ח התשס"ח עמ' 813.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 416, התשס"ט, עמ'

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשס"ח, עמ' 812.

⁴ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשס"ח, עמ' 292.

⁵ ס"ח התשכ"ח עמ' 234; ס"ח התשס"ט עמ' 70.

"מכשיר פיננסי" – כהגדרתו בסעיף 44 לחוק ניירות ערך;⁶

"נושא משרה בכירה" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך;

"פרט מטעה" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק ניירות ערך;

"שליטה" ו- "אמצעי שליטה" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך;

"תאגיד מדורג" – תאגיד שהנפיק או הוציא מכשיר פיננסי או היה ערב לו, שביחס אליו או ביחס למכשיר הפיננסי התבצע דירוג;

פרק ב': רישום חברות דירוג

2. איסור עיסוק ללא רישום

(א) לא יעסוק אדם בדירוג אלא אם כן הוא חברה רשומה.

(ב) לא יתחזה אדם כחברה רשומה העוסקת בדירוג, ולא ישתמש בכל תואר או כינוי העשויים ליצור רושם שהוא חברה רשומה העוסקת בדירוג.

3. בקשה לרישום

(א) חברה המבקשת להירשם כחברת דירוג (להלן – המבקשת) תגיש ליושב ראש הרשות בקשה לרישום;

(ב) בבקשה לרישום תכלול המבקשת פרטים, מסמכים ודוחות כפי שיקבע השר בתקנות, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה.

4. תנאים לרישום חברת דירוג

יושב ראש הרשות ירשום את המבקשת כחברת דירוג, אם ראה שהתקיימו לגביה כל אלה:

(1) היא מאוגדת כחברה לפי חוק החברות או שהיא רשומה כחברת חוץ לפי סעיף 346 לחוק החברות;

(2) היא עוסקת רק בדירוג ובמתן שירותים נלווים; לעניין זה – "שירותים נלווים" – שירותים הנדרשים לצורך הדירוג הניתנים לצורך הדירוג ושאינם מעוררים ניגוד עניינים עם עיסוקה בדירוג כפי שאושר על ידי הרשות לפי סעיף 16(ג)(2);

(3) היא עומדת בדרישות, בעניינים הבאים, כפי שקבע השר בתקנות, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לגבי דירוג של סוגים שונים של מכשירים פיננסיים:

(א) הון עצמי וביטוח;

⁶ הסעיף עדיין אינו בתוקף, יכנס לתוקף עם התקנת תקנות זירות מסחר.

(ב) האמצעים הדרושים לפעול כחברת דירוג לפי חוק זה.

5. סירוב לרשום חברת דירוג

(א) לא יסרב יושב ראש הרשות לרשום מבקשת שמתקיימות בה הוראות סעיף 4, אלא אם כן ראה לנכון, לאחר שנתן למבקשת הזדמנות להשמיע את טענותיה, שלא לרשום אותה, מטעמים הנוגעים למהימנותה של המבקשת או למהימנותו של בעל שליטה בה, או של נושא משרה בהם, בין השאר אם המבקשת, נושא משרה או בעל שליטה בה או נושא משרה בהם הורשעו בעבירה.

(ב) סברה הרשות כי יש להתנות תנאים לרישום או כי אין להיעתר לבקשה, תודיע למבקשת את נימוקיה ותיתן לה הזדמנות להביא טענותיה בפניה, לפני מתן החלטתה.

6. פטור מהוראות החוק

(א) הוראות חוק זה לא יחולו על הדירוגים הבאים:

(1) דירוג הנערך לצרכיו הפנימיים של עורך הדירוג ואשר אינו מפורסם לציבור;

(2) דירוג מכשיר פיננסי אשר מספר המחזיקים בו אינו עולה על 35.

(3) דירוג מכשירים פיננסיים שאינם נסחרים בישראל;

(4) המחזיקים במכשיר הפיננסי המדורג מנויים בתוספת הרביעית;

(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, כי חברת דירוג מסוג מסוים או העומדת בתנאים מסוימים תהיה פטורה מהוראות החוק, כולן או מקצתן, לרבות מחובת הרישום אם סבר כי אין בכך בכדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים ובהתייחס בין השאר לעניינים הבאים:

(1) היקף פעילותה של החברה הרשומה;

(2) הוראות הדין הזר החלות על החברה;

לעניין זה - "דין זר" - לרבות כללים שנקבעו לעניין זה על ידי הגורם המוסמך במדינת המוצא.

פרק ג': ממשל תאגידי

7. דירקטוריון

בפרק זה -

"דירקטור חיצוני", "חברת אגרות חוב" ו"קרוב" - כהגדרתם בחוק החברות.

8.

(א) לפחות מחצית מחברי הדירקטוריון של חברה רשומה יהיו דירקטורים חיצוניים בעלי מומחיות פיננסית; לעניין מינוי דירקטורים חיצוניים, דין חברה רשומה פרטית כדין חברת אגרות חוב, ויחולו הוראות סעיפים 239 עד 249 לחוק החברות לעניין מינוי דירקטורים חיצוניים, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע אחרת לפי חוק זה;

(ב) רוב חברי הדירקטוריון, כולל הדירקטורים החיצוניים יהיו בעלי מומחיות פיננסית.

(ג) השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע תנאים ומבחנים לכשירות דירקטור.

תפקידיו של דירקטוריון חברה רשומה יהיו, בין השאר:

9. תפקידי
הדירקטוריון

- (1) לפקח על ציות החברה הרשומה לדרישות החוק;
- (2) להבטיח כי פעולות הדירוג הן עצמאיות, בלתי תלויות ומנותקות מכל השפעה או מחויבות פוליטית וכלכלית;
- (3) להבטיח כי ניגודי עניינים מזוהים ומטופלים בהתאם לדרישות החוק;
- (4) לאשר את מערך הבקרה הפנימית ואת תכנית האכיפה הפנימית;
- (5) לוודא כי קיימים בידי החברה הרשומה כלים המאפשרים עריכת דירוגים בהתאם לדרישות החוק;
- (6) לוודא כי קיימים תהליכי קביעה ועדכון מדיניות דירוג האשראי ושיטות הערכת הדירוג;
- (7) למנות מבקר פנימי, לבחון את תפקודו וכן אם עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה הרשומה ולגודלה, ולדון בממצאיו ובדרכים לתיקון הליקויים שמצא; לעניין זה, יחולו הוראות סעיפים 146 עד 153 לחוק החברות בשינויים המחויבים;
- (8) לאשר את נהלי העבודה שהחברה הרשומה מחויבת לקבוע בהוראות לפי חוק זה;
- (9) לוודא עמידת החברה הרשומה בתנאי הרישיון כקבוע בסעיף 4;

(10) לדון בכל נושא בעל חשיבות מהותית לפעילות החברה או לפיקוח ובקרה עליה.

עמדות הדירקטורים החיצוניים בתחומים המנויים בסעיף 9, יוצגו
עמדות הדירקטורים החיצוניים 10
לדירקטוריון באופן תקופתי, ולרשות ניירות ערך לפי דרישתה.

קצין ציות 11 (א) חברה רשומה תמנה קצין ציות;

(ב) קצין הציות יפעל לקיום החובות המוטלות על חברה רשומה ובכלל זה עמידה בהוראות ונהלים שקבעה החברה הרשומה לפי חוק זה, יפקח על עובדי החברה הרשומה ויוודא כי הם פועלים בהתאם לדרישות החוק;

(ג) קצין הציות ידווח באופן שוטף להנהלה הבכירה ולדירקטורים החיצוניים של החברה הרשומה על פעולותיו כקצין הציות ועל אופן ביצוע תפקידו;

(ד) קצין הציות לא יעסוק בדירוגי אשראי, לא ישתתף בפיתוח שיטות הערכה, לא יבצע פעולות שיווק ומכירות ולא ישתתף בקביעת דרגות שכר לעובדים למעט לגורמים העובדים תחתיו;

(ה) תגמול קצין הציות לא יהיה תלוי בביצועים העסקיים של החברה הרשומה;

(ו) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בדבר תפקידיו של קצין הציות.

פרק ד': הליך הדירוג

שיטת ההערכה 12 (א) חברה רשומה תקבע שיטת הערכה אשר תבוסס על מאפיינים כמותיים או איכותיים או שילוב שלהם;

(ב) חברה רשומה תשתמש לצורך הדירוג במידע הנדרש על פי שיטת הערכה שקבעה לפי סעיף קטן (א); כן תשתמש לצורך הדירוג בשיטת הערכה באופן שיטתי ועקבי, ביחס לכלל הדירוגים אשר להם מאפיינים דומים; סברה החברה הרשומה כי יש לשנות את שיטת ההערכה שבחרה, תוכל לעשות כן ביחס לכלל הדירוגים כאמור ובלבד שתדווח על כך בהתאם לתקנות שייקבעו לפי סעיף 20(3).

קביעת הדירוג 13.

(א) חברה רשומה תקבע דירוגים בהתבסס על ניתוח של כל המידע הנדרש והזמין לה הנוגע לקביעת הדירוג בהתאם לשיטת ההערכה שקבעה לפי סעיף 12; חברה רשומה תנקוט אמצעים מתאימים לקבלת המידע הנדרש, להבטחת איכות המידע עליו מתבסס הדירוג ולהבטחת אמינות מקורות המידע.

(ב) חברה רשומה תימנע מפרסום דירוג במקרה בו עולה ספק מהותי ביחס ליכולתה לבצע דירוג אמין, ואם פורסם דירוג כאמור, תפעל לביטולו.

ועדת דירוג 14.

(א) דירוג יקבע על ידי ועדה אשר תמונה על ידי החברה הרשומה (להלן – ועדת הדירוג).

(ב) ועדת הדירוג תמנה לפחות שלושה חברים ובראשה יעמוד יושב ראש הועדה.

(ג) מי שאינו חבר ועדת דירוג לא ישתתף ולא ישפיע בדרך אחרת על החלטותיה.

(ד) ועדת הדירוג תקבע נהלים לעבודתה ותפעל בהתאם להם.

(ה) לחברי ועדת הדירוג, כקבוצה או כיחידים יהיו הכישורים והניסיון הדרושים לקיום הליך דירוג לפי חוק זה.

עדכון ובקרת הדירוג ושיטת ההערכה 15.

(א) חברה רשומה תקבע ותפרסם מדיניות הנוגעת לתדירות ולמועדי בחינה ועדכון של הדירוגים הניתנים על ידה, תבחן את הדירוגים ותעדכןם בהתאם למדיניות זו ולפחות אחת לשנה; הרשות רשאית לקבוע מועדים לבחינה ועדכון כאמור.

(ב) חברה רשומה תבצע בדיקה של איכות ומהימנות שיטות ההערכה המשמשות אותה בפעילותה, בהתאם לצורך ובאופן שיאפשר לה לבצע פעילותה לפי חוק זה; הרשות רשאית לקבוע מועדים לביצוע בדיקה כאמור.

ניגודי עניינים של חברת הדירוג 16.

(א) חברה רשומה -

(1) תנהג בעצמאות ומשיקולים מקצועיים בלבד;

(2) תקבע הוראות ונהלים לזיהוי ולמניעה או ניהול וגילוי, לפי העניין, של ניגודי עניינים, בכוח או בפועל, אשר עשויים להשפיע על שיקול דעתו של מי שמתתף בפעילות דירוג;

(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), חברה רשומה -

- (1) לא תתנה דירוג ברכישת שירותים נוספים ממנה;
- (2) תקבע את גובה התגמול אותו היא גובה עבור שירותיה במנותק מסימול הדירוג אותו היא מעניקה למדורג ובמנותק מכל תוצאה אחרת של השירות אותו היא מעניקה;
- (3) לא תספק במישרין או בעקיפין, ייעוץ או המלצות, בנוגע למבנה המשפטי או התאגדי, לנכסים, להתחייבות, לפעילות של המדורג או של אדם קשור אליו ובנוגע לתכנון מוצרים פיננסיים המדורגים על ידה או שעתידיים להיות מדורגים על ידה;
- (4) לא תפיק דירוג בהתקיים המקרים המנויים בסעיף 17;
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), חברה רשומה רשאית -
- (1) לקבל תשלום מאת מנפיק, מדורג, בעל חוב או חתם עבור דירוג מכשירים פיננסיים המונפקים על ידם או שלהם הם משמשים חתמים לפי העניין;
- (2) להעניק באישור הרשות, שירותים נלווים אגב דירוג אותו מספקת החברה הרשומה בכפוף לאמור בסעיף 4(2);
- (ד) חברה רשומה הפועלת כאמור בסעיף קטן (ג) -
- (1) תיתן גילוי מראש ובו פירוט ניגודי העניינים בפעילות האמורה;
- (2) תקבע מדיניות ונהלים כתובים וגלויים לטיפול בניגודי העניינים הכרוכים בפעילות; תפעל בהתאם למדיניות ולנהלים האמורים, לשם ביטול או צמצום מרבי של השפעת ניגודי העניינים הכרוכים בפעילות, כך שהשפעתם תהיה לא מהותית;
- (3) תקבע כללי פעולה לצמצום מרבי של פעילות בה עלול להיווצר ניגוד עניינים;
- (ה) בכל מקרה בו מתעורר חשש לניגוד עניינים, תבחן החברה הרשומה את הצורך בביטול או בעדכון הדירוג;
- (א) משתתף בהליך הדירוג -

ניגודי עניינים של 17.
משתתף בהליך
הדירוג

(1) לא יעסוק בפעילות מסחרית ובכלל זה פעילות שיווק, ניהול משא ומתן עם לקוחות בנוגע לתשלומים ולתנאי התקשרות עם גוף מדורג או עם אדם קשור אליו, במישרין או בעקיפין;

(2) לא יחזיק במישרין או בעקיפין במכשיר פיננסי של המדורג או של אדם קשור אליו למעט החזקה באמצעות השקעה משותפת כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

(3) לא יקיים קשרים עם המדורג או עם אדם קשור אליו באופן העשוי לגרום לניגוד עניינים;

(4) לא ישתתף בהליך דירוג אם היו לו זה מכבר קשרים עסקיים או אחרים עם המדורג אשר עשויה להצמיח ניגוד עניינים;

(5) לא יקבל כסף, מתנות או טובות הנאה אחרות מכל גורם עמו החברה הרשומה מקיימת קשרים עסקיים;

(6) לא יכהן כנושא משרה בכירה במדורג או בצד קשור אליו במשך שלושה חדשים לאחר מתן דירוג לאותו מדורג או לצד קשור אליו כאמור;

(ב) תנאי השכר והערכת ביצועיו של משתתף בהליך הדירוג לא יהיו תלויים בפעילות העסקית של החברה הרשומה ובכלל זה, לא יהיו מותנים בהכנסות החברה הרשומה ממדורג או מאדם קשור אליו או בסך הכנסות החברה הרשומה מפעילות דירוג;

(ג) נושא משרה בחברה הרשומה לא ישתתף בהליך הדירוג;

לעניין זה "משתתף בהליך דירוג" – חבר ועדת דירוג, או כל מי שבהתאם לכללים שקבעה החברה הרשומה נדרש אישורו לצורך קביעת הדירוג.

(א) אדם קשור לחברה רשומה לא יהיה קשור לחברה רשומה אחרת; לעניין זה, יראו כאדם קשור את מי שמחזיק ב – 5% או יותר מזכויות ההצבעה בחברה רשומה;

ניגודי עניינים
נוספים

18.

(ב) קופת גמל או חברה מנהלת כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, מנהל תיקים כמשמעותו בחוק הייעוץ, מנהל קרן כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, מנהל תעודות סל ותאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 וכן בעלי עניין בהם כהגדרתם בחוק ניירות ערך, אשר נמצאים בשליטת אותו אדם או מנוהלים בידי אותו אדם או אשר השקעותיהם מנוהלות בידי אותו אדם, הכול במישרין או בעקיפין, רשאים להחזיק ביחד או לחוד עד 10% ממניות או מאמצעי השליטה של חברה רשומה ובלבד ששיעור ההחזקה הכולל של הגופים האמורים לא יעלה על 49%.

19. הוראות בדבר מניעת ניגודי עניינים
לשם הבטחת עצמאות הליך הדירוג ומניעת ניגודי עניינים, השר רשאי לקבוע, לפי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, הוראות נוספות הנוגעות בין השאר לתנאי ההתקשרות עם הלקוחות, לרבות בעניינים שיפורטו להלן;

(א) הגבלת תקופת ההתקשרות עם חברה רשומה;

(ב) הגבלת שיעורי הרווח ממדורג מסוים;

20. תחלופת משתתפים בהליך הדירוג
חברה רשומה תקיים מנגנון תחלופה של משתתפי הליך הדירוג של מכשיר פיננסי מדורג כפי שיקבע שר האוצר לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת;

21. תקנות
השר רשאי לקבוע, לפי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תקנות בכל הנוגע לביצועו של חוק זה, לרבות בעניינים שיפורטו להלן, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לגבי סוגי חברות דירוג או סוגי מכשירים פיננסיים:

(1) רישום ותיעוד של תהליך הדירוג;

(2) פרסום הדירוגים ושיטות ההערכה;

(3) גילוי נאות ודיווחים לרשות, ללקוחות ולציבור; תקנות כאמור יתייחסו בין היתר, לדרך הגילוי ולתוכנו, לנתונים שעל בסיסם נקבע הדירוג, לשיטת ההערכה ולקיומה של הסכמה להכללת הדירוג בדיווחי תאגיד מדורג או במסמכי הצעה לציבור שלו;

(4) שמירת מסמכים;

22. פרט מטעה
לא ייכלל בדוח דירוג, בדיווח, בהודעה או במסמך המוגשים לפי חוק זה וכן במסמך פומבי אחר, פרט מטעה.
23. סודיות ושימוש במידע
(א) חברה רשומה ועובדיה לא יגלו מידע שאינו ידוע לציבור בקשר למדורג או להליך הדירוג;
(ב) חברה רשומה ועובדיה לא יעשו שימוש במידע כאמור בסעיף קטן (א), אלא למטרה שלשמה נועד המידע;
(ג) השר רשאי לקבוע, לפי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, ובאישור וועדת הכספים של הכנסת, הוראות לעניין אופן שמירת המידע.
24. קביעת נהלים
חברה רשומה תקבע ותאכוף נהלים כתובים בכל עניין מהותי הנוגע להתנהלותה; מבלי לפגוע בכלליות האמור, השר רשאי, לפי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לקבוע בתקנות עניינים בהם חובה על החברה לקבוע נהלים כאמור.
25. דרכי הדיווח
כל מסמך שחברה רשומה חייבת להגישו לרשות או לפרסמו לציבור יוגש לפי פרק ז' לחוק ניירות ערך.

פרק ה': תפקידי הרשות וסמכויותיה

26. פיקוח הרשות על חברה רשומה
(א) במילוי חובותיה לפי חוק זה תהא חברה רשומה נתונה לפיקוח הרשות.
(ב) מבלי לפגוע באמור בהוראות חוק זה, רשאית הרשות, לצורך פיקוח כאמור בסעיף קטן (א), לקבוע הוראות הנוגעות לדרכי פעולתה וניהולה של חברה רשומה ושל אדם קשור אליה כדי להבטיח את ניהולה התקין של החברה הרשומה ואת השמירה על עניינם של ציבור המשקיעים; הוראות כאמור וכל שינוי בהן יועמדו לעיון הציבור במשרדי הרשות ויפורסמו באתר האינטרנט של הרשות, ורשאית הרשות להורות בדבר דרכים נוספות לפרסומן.
27. פרסום ברשומות
הוראות וכללים לפי חוק זה אין חובה לפרסמם ברשומות, ואולם הרשות תפרסם ברשומות הודעה על קביעת הוראות וכללים כאמור ועל מועד תחילתם.
28. עצמאות בחירת שיטת ההערכה
על אף האמור בחוק זה, הרשות לא תתערב בתוכן הדירוג ובשיטות ההערכה לפיהן חברה רשומה מבצעת דירוג.
29. החלת סמכויות הרשות
(א) בסעיף זה –

"הפרה" – כל אחת מאלה:

(1) הפרה כהגדרתה בסעיף 31;

(2) הפרה כמשמעותה בסעיף 35;

(ב) כדי להבטיח את ביצועו של חוק זה, או אם היה יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה או התעורר חשד לביצוע עבירה, רשאי יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב –

(1) לדרוש מכל אדם ידיעה ומסמך, הנוגעים לעסקי חברה רשומה או הנוגעים להפרה או לעבירה כאמור;

(2) להיכנס, לאחר שהזדהה, למקום שיש לו יסוד להניח כי מתקיימת בו פעילות של חברה רשומה ושאינו משמש בית מגורים בלבד, ולדרוש למסור לו מסמכים כאמור בפסקת משנה (א); ואולם אין לתפוס מסמך כאמור אם אפשר להסתפק בהעתק ממנו.

(2) הוראות סעיף 56א(ב) לחוק ניירות ערך יחולו לעניין החזרת מסמך שנמסר לרשות לפי פסקה (1).

30. ביטול רישום (א) מצא יושב ראש הרשות כי חברה רשומה מתנהלת תוך חריגה מהוראות חוק זה או מהוראות הרשות והנחיותיה רשאי הוא להורות על תיקון החריגה בתוך תקופה שיקבע;

(ב) הרשות רשאית לבטל רישומה של חברה רשומה, לאחר שניתנה לה הזדמנות להביא בפניה את טענותיה, אם נתקיים לגבי החברה הרישומה אחד מאלה:

(1) רישום החברה נעשה על יסוד מידע כוזב;

(2) החברה חדלה לעסוק בדירוג במשך תקופה רצופה של שישה חודשים;

(3) חדל להתקיים בחברה הרישומה תנאי מן התנאים לרישומה לפי סעיף 4;

(4) התקיימו נסיבות המנויות ברשימה לפי סעיף קטן (ב), המעידות על כך שאין היא ראויה לשמש חברה רשומה (להלן – פגם במהימנות); נסיבות כאמור ייבחנו לגבי אלה:

(א) חברת הדירוג.

(ב) בעל שליטה בחברת הדירוג.

(ג) נושא משרה בכל אחד מהמפורטים בפסקאות משנה (א) או (ב).

(5) החברה הרשומה לא תיקנה את החריגה כפי שהורה לה יושב ראש הרשות לפי סעיף קטן (א), או לא תיקנה את החריגה תוך התקופה שהורה.

(ב) הרשות תקבע רשימה של נסיבות שיש בהן כדי להעיד על פגם במהימנות חברה רשומה, של נושא משרה בחברה רשומה, או של בעל שליטה בחברה רשומה; רשימה כאמור תפורסם באתר האינטרנט של הרשות ותיכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום הפרסום; ואולם, שינוי ברשימה לא יחול על הליך תלוי ועומד לפי סעיף זה; הודעה על פרסום הרשימה ועל כל שינוי שלה ומועד תחילתם, תפורסם ברשומות.

(ג) חברה רשומה אשר חדלה לעסוק בדירוג תודיע על כך לציבור וליושב ראש הרשות בכתב ורשומה יבוטל; ואולם, יושב ראש הרשות רשאי ליתן הוראות למי שרשומה בוטל, אם מצא שיש בהוראות כאמור כדי לשמור על ענייניו של ציבור המשקיעים.

(א) חברה רשומה תודיע לרשות על התקיימות אחת הנסיבות המפורטות להלן, בארץ או בחוץ לארץ, לגבי החברה הרשומה, נושא משרה בחברה הרשומה, או בעל שליטה בחברה הרשומה, עם היוודע לה על כך ולא יאוחר מתום יום העסקים הראשון לאחר מכן:

31. חובת הודעה
לרשות לעניין פגם
במהימנות

(1) הרשעה בעבירה;

(2) הגשת כתב אישום או התקיימות הליך משמעתי, בשל ביצוע עבירה;

(3) חקירה או בירור מנהלי בקשר עם ביצוע עבירה או הפרה של הוראות דין כלכלי, על ידי רשות המוסמכת לנהל חקירה או הליך בירור מנהלי, לפי העניין;

(4) תשלום חבות כספית כחלופה להליך פלילי כהגדרתה בסעיף 260(א) לחוק החברות, בקשר עם הפרת הוראות דין כלכלי, וכן קיומו של הליך מנהלי בשל הפרת הוראות כאמור, שתוצאתו האפשרית היא הטלת אמצעי אכיפה מנהלי;

(5) תשלום עיצום כספי או קבלת דרישה לתשלום כאמור, בשל הפרת הוראות דין כלכלי;

(6) פסק דין בתביעה אזרחית או תביעה אזרחית שהוגשה בשל הפרת הוראת דין כלכלי, לרבות בדרך של תביעה מכוח סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968,⁷ ובלבד שתביעה כאמור כללה טענת תרמית או רשלנות.

(ב) נושא משרה בחברה רשומה ובעל שליטה בחברה הרשומה יודיעו לחברה הרשומה על אירוע כאמור בפסקאות (1) עד (6) שבסעיף קטן (א), מיד כשנודע להם על כך; הודעה לפי סעיף קטן זה תכלול את הפרטים הדרושים לחברה הרשומה כדי למלא את חובתה לפי סעיף קטן (א).

(ג) בסעיף זה, "הוראת דין כלכלי" - כהגדרתה בסעיף 9א(ד) לחוק השקעות משותפות בנאמנות.

32. האצלת סמכויות יושב ראש הרשות
סמכות שניתנה ליושב ראש הרשות בחוק זה, למעט סמכותו לפי פרקים ז' ו-ח' יכול הוא לאצול אותה, מראש ובכתב, לעובד מסוים.

פרק ו': הטלת עיצום כספי בידי הרשות

33. עיצום כספי
הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה החלות לגביו, כמפורט בתוספת הראשונה (בפרק זה – מפר והפרה, בהתאמה), רשאית הרשות להטיל על המפר עיצום כספי, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי פרק ח'3 לחוק ניירות ערך, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בפרק זה.

34. סכום העיצום
סכום העיצום הכספי שיוטל על מפר לפי פרק זה, יהיה הסכום המפורט בתוספת השנייה בהתאם לחלק בתוספת הראשונה שבו מנויה ההפרה שביצע.

35. סכומים מופחתים
(א) הרשות אינה רשאית להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים המפורטים בתוספת השנייה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים, שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי המפורט בתוספת השנייה, בשיעורים שיקבע.

36. שינוי התוספת הראשונה והתוספת השנייה
שר האוצר רשאי בצו, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות את התוספת הראשונה והתוספת השנייה, ובלבד שסכום העיצום הכספי הקבוע בתוספת השנייה לא יעלה על 2,000,000 שקלים חדשים.

פרק ז': הטלת אמצעי אכיפה מנהליים בידי ועדת האכיפה המנהלית

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266

"הועדה" – ועדת האכיפה המנהלית שמונתה לפי סעיף 52(לבא) לחוק ניירות ערך;

"הפרה" – מעשה או מחדל המפורט בתוספת השלישית וכן הפרה כאמור בסעיפים 52סד ו- 52סז לחוק ניירות ערך.

38. החלת הוראות לעניין בירור הפרה והליך אכיפה מנהלי ביצע אדם הפרה, יחולו לעניין המפר ולעניין ההפרה הוראות פרק ח' לחוק ניירות ערך החלות לעניין מפר ולעניין הפרה של הוראה המנויה בחלק ג' בתוספת השביעית לחוק האמור, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסעיף זה.

39. החלת הוראות לעניין עיצום כספי לעניין הטלת עיצום כספי לפי פרק זה, יחולו הוראות סעיף 52(נגא) לחוק ניירות ערך כמפורט להלן:

(1) לעניין מפר שהוא יחיד עובד חברה רשומה שאינו נושא משרה בכירה בו – בסכום מרבי של 25,000 שקלים חדשים;

(2) לעניין מפר שהוא יחיד אחר – בסכום מרבי של 1,000,000 שקלים חדשים;

(3) לעניין מפר שהוא חברה רשומה – בסכום מרבי של 5,000,000 שקלים חדשים.

40. (א) על אף האמור בכל דין, ובלי לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק החברות – איסור שיפוי וביטוח

(1) אין לבטח, במישרין או בעקיפין, הליך לפי פרק זה, ולפי פרקים פרק ו' ופרק ט' (בסעיף זה – הליך);

(2) חוזה לביטוח למקרה ביטוח של הליך – בטל;

(3) תאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על אחר, ובעל שליטה בתאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על התאגיד, על נושא משרה בכירה בתאגיד או על עובד התאגיד;

(4) הוראה או התחייבות לשיפוי בשל הליך – בטלה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לשפות או לבטח אדם בשל תשלום לנפגע ההפרה כאמור בסעיף 52 נד(א)(1)(א) לחוק ניירות ערך או בשל הוצאות שהוציא בקשר עם הליך שהתנהל בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, ולרבות בדרך של שיפוי מראש.

(ג) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח לפי פסקה (1), של נושא משרה בתאגיד, אלא אם כן נקבעה בתקנון החברה הוראה המתירה זאת.

שינוי התוספת השלישית 41. שר האוצר רשאי, בצו, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות את התוספת השלישית.

פרק ח': הסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים, המותנית בתנאים

הגדרות 42. בפרק זה –

"הליכים" – הליך בירור הפרה או הליך אכיפה מנהלי, לפי פרק ח'4 לחוק ניירות ערך כפי שהוחל בפרק ז' ;
"הפרה", – כהגדרתן בסעיף 27.

סמכות יושב ראש הרשות להתקשר בהסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים, לפי העניין, המותנית בתנאים, בהתאם להוראות פרק ט'1 לחוק ניירות ערך, תהיה נתונה לו לעניין הפרה, ויחולו לעניין זה הוראות הפרק האמור, בשינויים המחויבים.
43. הסמכות ליושב ראש הרשות להתקשר בהסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים, המותנית בתנאים

פרק ט': אחריות אזרחית

אחריות חברת דירוג 44. (א) חברת דירוג אחראית כלפי מחזיק במכשיר פיננסי (להלן – המחזיק), אם חברת הדירוג דירגה את המכשיר הפיננסי, או את התאגיד שהנפיק, הוציא, או היה ערב למכשיר הפיננסי, לנזק שנגרם לו כתוצאה מכך שתברת הדירוג הפרה הוראה לפי חוק זה או הפרה התחייבות שלה שניתנה לה פומבי (בפרק זה- ההוראות המחייבות).

(ב) תקופת ההתיישנות של תביעה לפי סעיף קטן (א) שלא הוגשה עליה תובענה היא שלוש שנים ממועד המעשה או המחלל נשוא התביעה.

שלילת אחריות 45. (א) אחריות לפי סעיף 1 לא תחול -

(1) על מי שהוכיח שנקט את כל האמצעים הנאותים כדי למנוע את ההפרה;

(2) על מי שהוכיח שלא ידע את דבר ההפרה ולא היה עליו לדעת או לא יכול היה לדעת;

(3) כלפי מי שהוכח שרכש או החזיק את המכשיר הפיננסי שדורג בשעה שידע או היה עליו לדעת על ההפרה;

(ב) על אף האמור בכל דין, חברה רשומה שפעלה לשם מילוי תפקידה בתום לב לא תהיה אחראית כלפי מחזיק לנזק שנגרם לו כתוצאה מהפרת ההוראות המחייבות, אלא אם כן יוכיח המחזיק כי החברה הרשומה פעלה ברשלנות חמורה; ואולם אם נקבעה בהסכם הדירוג, במסמך הצעה לציבור או בהתחייבות אחרת שניתן לה פומבי, הוראה בעניין שלילת האחריות לפי סעיף קטן זה, המחמירה עם החברה הרשומה, תחול בעניין זה ההוראה שנקבעה בהסכם או במסמך כאמור.

פרק י': הוראות שונות

46. הוראות סעיף 55 לחוק ניירות ערך, יחולו לענין בקשה למימון תובענה ייצוגית על ידי ייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, בעילה כנגד החברה הרשומה, לפי כל דין.⁸ מימון תובענה ייצוגית על ידי הרשות

47. שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע אגרות למבקשות ולחברות רשומות, וכן לקבוע הוראות בדבר הפרשי הצמדה וריבית שישולמו בשל פיגור בתשלום אגרות לפי סעיף זה, ובדבר החלת פקודת המסים (גביה) על גביית אגרות והפרשי הצמדה וריבית כאמור. אגרות

48. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו או ביום כניסתו לתוקף של תקנות וכללים לפי סעיפים 3, 4, 20(2) עד (5) ו-22 לפי המאוחר (להלן – יום התחילה). תחילה

49. תיקון חוק הייעוץ בחוק הייעוץ-

(א) בסעיף 3(א) אחרי פסקה (11) יבוא:
"(12) דירוג בידי חברת דירוג רשומה; לענין זה, "חברה רשומה"-
כמשמעותה בחוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ב-2012
(להלן – חוק הדירוג)."

(ב) בסעיף 39(א), בפסקה (1), בסופה יבוא "למעט עיסוק בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות, שהם דירוג לפי חוק הדירוג".

⁸ הסעיף מותאם לתיקון מס' 42 לחוק ניירות ערך, החוק עדיין לא בתוקף

- תיקון חוק ניירות 50. בחוק ניירות ערך, בסעיף 23א(ד) בפסקה (1), במקום "שנעשה על ידי חברה ערך העוסקת בכך" יבוא "כהגדרתו בחוק הדירוג".
- תיקון חוק תובענות 51. בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006,⁹ בתוספת השניה, אחרי סעיף (12) ייצוגיות יבוא:
- "(13) תובענה של מחזיק במכשיר הפיננסי שדורג, כנגד חברה רשומה לפי כל דין".

תוספת ראשונה

(סעיף 33)

חלק א'

- (1) לא השתמש לצורך הדירוג במידע הנדרש לפי שיטת ההערכה שנקבעה לפי סעיף 12(א), או לא השתמש לצורך דירוג בשיטת הערכה באופן שיטתי, ועקבי ביחס לכלל הדירוגים אשר להם מאפיינים דומים, והכל בניגוד להוראות סעיף 12(ב);
- (2) לא קיים הוראות בנוגע לרישום ותייעוד של הליך הדירוג בניגוד לתקנות לפי סעיף 21(1);
- (3) לא קיים הוראות בנוגע לפרסום הדירוגים ושיטות ההערכה, בניגוד לתקנות לפי סעיף 21(2);
- (4) לא קיים הוראות בנוגע לשמירת מסמכים, בניגוד לתקנות לפי סעיף 21(4);
- (5) לא קבע נהלים או לא אכף נהלים בהתאם להוראות סעיף 24;
- (6) לא מסר ידיעה או מסמך בניגוד לדרישת יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוסמך לכך שהופנתה לחברה רשומה בניגוד להוראות סעיף 29(ב);
- (7) ביטח, שיפה או שילם עיצום כספי שהוטל על אחר בניגוד להוראות סעיף 38(1) ו- (3).

חלק ב'

- (1) לא פרסם מדיניות בנוגע לתדירות ולמועדי בחינה ועדכון של דירוגים ולא בחן או לא עדכן את הדירוגים בניגוד להוראות סעיף 15(א);
- (2) לא ביצע בדיקה של איכות ומהימנות שיטות ההערכה, בניגוד להוראות סעיף 15(ב);

⁹ ס"ח התשס"ו, עמ' 264; התשס"ח, עמ' 842.

- (3) פעל בניגוד עניינים בניגוד להוראות סעיף 17(א);
- (4) התקשר לחברה רשומה בניגוד להוראות סעיף 18(א) או החזיק מניות או אמצעי שליטה של חברה רשומה בניגוד להוראות סעיף 18(ב);
- (5) הפר הוראות שקבעה הרשות לפי סעיף 26(ב);
- (6) לא מסר לרשות הודעה לפי סעיף 31(א);
- (7) לא מסר הודעה בניגוד לסעיף 31(ב);

תוספת שנייה

(סעיף 34)

1. לעניין תאגיד –

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)	
הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת הראשונה	הפרת הוראה המנויה בחלק ב' לתוספת הראשונה
200,000	500,000

2. לעניין יחיד –

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)		
הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת הראשונה	הפרת הוראה המנויה בחלק ב' לתוספת הראשונה	
15,000	20,000	עובד התאגיד שאינו נושא משרה בו
25,000	50,000	יחיד אחר

תוספת שלישית

(סעיף 37)

- (1) עסק בדירוג, בלי שנרשם כחברת דירוג בניגוד להוראות סעיף 2(א), התחזה כחברה רשומה העוסקת בדירוג או השתמש בתואר או כינוי העשויים ליצור רושם שהוא חברה רשומה העוסקת בדירוג בניגוד להוראות סעיף 2(ב);

(2) לא קיים הוראות בנוגע לגילוי נאות ודיווחים לרשות, ללקוחות ולציבור, בניגוד לתקנות לפי סעיף 21(3)

תוספת רביעית

(סעיף 6)

דברי הסבר

כללי חברות דירוג בעולם כולו עוסקות במתן חוות דעת מעריכה אודות יכולת העמידה של בעל חוב בהתחייבויותיו או אודות נכס או פעילות אחרים. כך למשל, ידועות חברות דירוג שעוסקות בדירוג קרנות נאמנות. אולם, מרבית חברות הדירוג מתמקדות בדירוג אשראי, כאשר פועל יוצא של דירוג זה הוא צמצום אי הסימטריה באינפורמציה הקיימת בין מלווים ללווים לגבי יכולת פירעון החוב של הלווים. הצעת חוק זו מתמקדת בפעילות דירוג האשראי. פעילותן של חברות הדירוג החלה עוד בראשית המאה ה-20. במהלך השנים גברה השפעתן וכיום הן מהוות גורם דומיננטי בהשפעתו על פעילות שוקי ההון בעולם. הדירוגים מעוררים עניין רב בקרב משקיעים ומנפיקים כאחד, ומהווים מרכיב קריטי במהלכי גיוס חוב של תאגידים. באמצעות סולמות דירוג, חברות הדירוג מביעות עמדתן לגבי הסתברות החזר החוב של ישויות שונות ויוצרות בכך כלי תומך השקעה. ההבחנה המקובלת היא בין התחייבויות המדורגות ב'דרגת השקעה' (investment grade), אשר ההסתברות כי תשולמנה במועדן טובה, לבין התחייבויות הנופלות מ'דרגת השקעה', הנחשבות ספקולטיביות ומסוכנות יותר מאלה הראשונות.

דירוג הניתן על-ידי חברות הדירוג משפיע על הריבית שהלווה נדרש לשלם, ובשל מגבלות רגולטוריות וכן מגבלות וולונטריות על נכסי הגופים המוסדיים, משפיע הדירוג גם על החלק שמהווה החוב המונפק מתיק ההשקעות של המשקיעים המוסדיים.

כיום קיימת בישראל הסדרה מסוימת המטפלת בדירוג האשראי. הסדרה זו מעוגנת בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. לפי תקנה 41א לתקנות אלו מוגדר דירוג- כ"דירוג חוב בישראל או במדינת חוץ מאושרת, שקבעה חברה שהממונה אישר אותה כחברה מדרגת". על חברה המבקשת לקבל אישור כאמור, להגיש בקשה בכתב לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון כמפורט בנוהל הגשת בקשת אישור להקמת חברה מדרגת ולפעול בהתאם

לכללים המצוינים בחוזר שפרסם הממונה. ההסדרה מעוגנת בתוך תקנות הנוגעות לענייניהן של קופות הגמל ולא בכדי. הדירוג מהווה גורם מאבחן להשקעות מותרות לקופות הגמל. באופן דומה, ניתן למצוא הסדרים חקיקתיים אחרים המשתמשים באינדיקטור זה ומפנים גם הם לאותן תקנות; כך לדוגמא, חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – "חוק ניירות ערך") ותקנות מכוחו מתייחסים לעובדת דירוג החוב, כאמצעי מאפיין לצורך הקלות שונות (למשל – הצורך בגילוי רחב ביחס לתאגיד ערב או האפשרות שאמצעי זה יהווה סנן לכניסה להסדר הצעה לציבור על פי תשקיף מדף); גם חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן – "חוק השקעות משותפות") ותקנות מכוחו קובעים מגבלות ביחס לשיעור הנכסים המותרים בהחזקה בקרנות, הנגזר בין השאר מדירוג תעודות החוב אשר במצבת הנכסים וכיו"ב. דירוג אשר אינו משמש בסיס להסתמכות רגולטורית אינו מוסדר.

גלובליזציה, התפתחות ההנדסה הפיננסית ודוח באזל 2, הרחיבו את תפקידן של חברות הדירוג בשנים האחרונות. במשבר ה"סאב-פריים", ובמשבר האשראי שבא בעקבותיו, באו לידי ביטוי כשלים בפעילותן של חברות הדירוג שהתבטאו בעיקר במגבלות מתודולוגיית הדירוג, בבעיות של ניגודי עניינים ובהיעדר שקיפות בתהליך הדירוג. תרומתם של כשלים אלו לחלקן של חברות הדירוג במשבר התעצמה עוד יותר לנוכח הסתמכות היתר של המשקיעים על תוצרי תהליך הדירוג. התפקיד המרכזי ששיחקו חברות הדירוג במשברים אלה הביא לתמימות דעים בקרב הרגולטורים בארה"ב ואירופה לגבי הצורך בבחינה מחודשת והעמקת ההסדרה בתחום זה.

בעקבות תהליכים אלה הוחלט כי גם בישראל יש מקום לשכלל את הסדרת פעילותן של חברות הדירוג ולהגביר את הפיקוח עליהן. לאור האמור, מוצע להסדיר בחקיקה ראשית באמצעות חוק ייעודי את פעילותן של חברות הדירוג ולהכפיף אותן לפיקוח הרשות, במטרה להגן על ציבור המשקיעים ולהבטיח שתהליך הדירוג והדירוג יהיו אמינים, איכותיים, שוויוניים ובלתי תלויים. לאור הפעילות הרגולטורית הבינלאומית ולאור האופי הבינלאומי של פעילות חברות הדירוג הפועלות בישראל, מוצע כי עיקרי ההסדר בישראל ייקבעו, ככל שהדבר מתאים תוך התחשבות, בהסדרים הקיימים ואלה המתגבשים באירופה ובארצות הברית.

מוצע לקבוע כי דירוג יוכל להתבצע אך ורק על ידי חברה רשומה בהתאם לחוק זה. בחוק ייקבעו תנאי הכשירות של חברות הדירוג, בין היתר: דרישות ארגוניות ותפעוליות, דרישות שמטרתן עצמאות ומניעת ניגודי עניינים, דרישת מהימנות של בעלי שליטה וההנהלה, דרישות המבטיחות יכולת של חברת הדירוג לביצוע דירוג ולעמידה בהוראות חוק זה (בין היתר, מבחינת העסקת עובדים מיומנים, מקצועיים ומתאימים) ופיקוח של החברה על תפקודם. לא מוצע לקבוע חובת רישום נפרדת למועסקי חברת הדירוג. דרישת הרישיון ושאר הוראות חוק זה יחולו רק ביחס לפעילות בעלת זיקה ישראלית ברורה, קרי- על חברת דירוג המדרגת מכשירים פיננסיים המוצעים לציבור בישראל או את החברות המציעות נכסים אלו או ערבות להם.

על חברות הדירוג יוטלו חובות שתכליתן, בין היתר, צמצום ניגודי העניינים בעבודת חברות הדירוג, הסדרת ההתמודדות עם פוטנציאל ניגודי העניינים מקום בו הוא קיים והגברת שקיפות הדירוג. כן מוצע לקבוע סמכויות פיקוח ואכיפה על פעילותן של חברות הדירוג לרבות סנקציות אזרחיות ומנהליות בגין הפרת ההוראות שייקבעו.

בדומה למתכונת הפיקוח על חברות בעלות רישיון ועל פעילות מנהלי הקרנות, לגביהן אין הרשות מקיימת פיקוח לגבי שיקולי ההשקעה, מוצע לקבוע כי הרשות לא תתערב בתוכן הדירוג ובמתודולוגיה שלו, אך תידרש חשיפה של המתודולוגיות והמידע העומדים בבסיס הדירוג בהיקף ובדרך שיקבעו בהוראות, במטרה להבטיח בקרה על אמינות הדירוג.

פרק א: הגדרות

סעיף 1 הגדרות

מוצעות מספר הגדרות חיוניות לצורך חוק זה.

להגדרת "אדם קשור", הגדרה זו דרושה לצורך הקביעה מיהם הגורמים לגביהם ניתן לקבוע בתקנות דרישות בנוגע לניגודי עניינים בינם לבין פעילות חברת הדירוג. ההגדרה המוצעת כוללת את השולט בחברת הדירוג, מי שנשלט על ידה וכן נושא משרה, דירקטור או אדם העובד או מועסק על ידי מי מהם.

מוצע להגדיר "דירוג" כהערכת יכולת הפירעון של תאגיד, כישות או בהתייחס למכשיר פיננסי שהונפק או שהוצא על ידו או שהוא ערב לו, ומיקומו בסולם השוואתי שנקבע לשם השוואת יכולת העמידה בהתחייבויות. הגדרה זו מאבחנת את פעילותם של המדרגים מפעילות אנליזה, אשר גם בה קיימים יסודות של הערכת ערכם של ניירות ערך, ואולם אין היא מתמקדת בהשוואת נייר הערך לניירות ערך אחרים. עבודות אנליזה כאמור ימשיכו להיות מטופלות כסוג של ייעוץ השקעות - בהתאם להוראות חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הייעוץ). כן מבחינה ההגדרה האמורה בין פעילות דירוג כמשמעה בחוק, ובין פעילויות דירוג או הערכה אחרות, כגון דירוג קרנות נאמנות או הערכות שווי לנכסים או חברות.

פרק ב: רישום חברת דירוג

סעיף 2 חובת רישום

מוצע לקבוע שרק חברה הרשומה על פי החוק תהיה רשאית לעסוק בדירוג, כמשמעותו בחוק.

כן מוצע לאסור על אדם להתחזות כחברה רשומה העוסקת בדירוג ולהשתמש בתואר או בכינוי העשוי ליצור רושם של חברה רשומה העוסקת בדירוג. איסורים כגון אלה מקובלים גם ביחס לבעלי היתר אחרים בדין (כגון: עורכי דין ורואי חשבון) ותכליתם למנוע הטעיית הציבור שעה שניתן שירות, הגם שאינו שירות שהוא חלק מפעולת הדירוג עצמה (למשל- שיווק חברה כתברת דירוג, על אף שאינה חברת רשומה, לצורך עידוד התקשרות עימה לשירותי אנליזה, מתן הערכות שווי וכיו"ב).

סעיפים 3 ו-4 בקשה לרישום ותנאים לרישום חברת דירוג

מוצע לקבוע כי חברה המבקשת להירשם כתברת דירוג תגיש על כך בקשה לרשות. יובהר כי על חברה רשומה יהיה לקיים את התנאים גם במהלך פעילותה השוטפת, זאת מעבר לדרישות לפי סעיף 21 אשר קובעות הוראות הנוגעות לפעילות השוטפת של חברה רשומה. מוצע כי התנאים לרישומה של חברה על ידי הרשות יהיו כדלקמן:

(1) החברה תהיה מאוגדת כחברה לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות) או לחילופין- היא רשומה כתברת חוץ לפי סעיף 346 לחוק החברות. החברה תחויב להירשם כתברת חוץ בישראל, בין אם היא מקיימת מקום עסקים בישראל, כמשמעותו לפי חוק החברות, ובין אם לאו. בכך יהיה כדי

להבטיח כתובת להמצאת כתבי בי- דין לחברה בישראל;

(2) עיסוקה הבלעדי של החברה הוא דירוג ועיסוקים נלווים לו אשר אינם יוצרים ניגוד עניינים. אחת המטרות המרכזיות של החוק היא צמצום ניגודי העניינים הקיימים בעבודת הדירוג והסדרת ההתמודדות עם פוטנציאל ניגודי העניינים מקום בו הוא קיים. לפיכך, מוצע לקבוע תנאי זה, על מנת לצמצם את ניגודי העניינים הפוטנציאליים בין העיסוק בדירוג לבין עיסוקים אחרים.

(3) המבקשת עומדת בדרישות שיקבעו על ידי שר האוצר בתקנות לעניין הון עצמי וביטוח. מטרת דרישות אלו היא הבטחת כרית ביטחון לציבור המשקיעים וכן על מנת להבטיח כי החברה המבצעת דירוגים על פי החוק תהיה בעלת בסיס כלכלי שיאפשר ביצוע הדירוג באיכות גבוהה;

(4) ברשות המבקשת אמצעים הדרושים לשם פעולתה כחברת דירוג, לרבות דרישות בעניין כוח אדם, אמצעים טכנולוגיים ומיומנות טכנית מספקת. מטרתה של דרישה זו היא להבטיח כי מבקשת הרישיון תניח את דעתה של הרשות כי יש לה אמצעים, מערכות מחשב וכוח אדם מקצועי המאפשרים פעילותה התקינה ומילוי חובותיה על פי החוק ולהבטיח איכות ומקצועיות בפעילות החברה. על מנת ליצור את הגמישות הנדרשת להשגת מטרה זו לנוכח ההתפתחות הטכנולוגית, מוצע לקבוע כי ההסדרה המפורטת תיעשה בדרך של תקנות. יצוין כי בניגוד לקבוע בחוק הייעוץ לגבי עובדים המועסקים על ידי תאגיד מורשה, מוצע כי לא תהיה דרישת רישוי או רישום פרטנית של העובדים בחברת הדירוג אך על הכשרת העובדים ומספרם ביחס לנפח הפעילות בחברת דירוג להיות ברמה שתניח את דעת הרשות.

סירוב לרשום חברת דירוג

סעיף 5

מוצע לקבוע כי יושב ראש הרשות יהא רשאי להימנע מלרשום חברת דירוג, על אף שהתקיימו כל התנאים המנויים בחוק, בתקנות ובכללים מכוחו, וזאת לאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע את טענותיה, מטעמים הנוגעים למהימנותה של המבקשת, של בעל שליטה בה, או של נושא משרה בכל אחד מהם. למען הסר ספק ולמעלה מן הנדרש, מובהר כי מקרה בו המבקשת, נושא משרה או בעל שליטה בה הורשעו בעבירה כהגדרתה בסעיף 1, יהווה נסיבה אפשרית לבחינת פגם במהימנות (ומשכך קמה, בין השאר, סמכות לבחון קיומה של נסיבה זו במרשם הפלילי). אמת המידה המוצעת היא היותם "fit and proper" ברוח החקיקה שהתקבלה בעקבות ועדת בכר לעניין קרנות נאמנות, יועצי השקעות, מנהלי תיקים ועוד. כן מוצע לאפשר ליושב ראש הרשות להתנות תנאים למתן הרישיון במקרים בהם התנית התנאים נדרשת להבטחת פעילות החברה על פי החוק, למשל התניית רישומה של חברת הדירוג באי העסקתו של גורם מסוים בה.

סעיף 6 פטור מהוראות החוק

מוצע כי הוראות החוק לא יחולו על דירוג הנערך לצרכיו הפנימיים של עורך הדירוג ואשר אינו מפורסם לציבור. כן מוצע כי הוראות החוק לא יחולו על דירוג מכשיר פיננסי אשר מספק המחזיקים בו אינו עולה על 35, דירוג מכשיר פיננסי שאינו נסחר בישראל או מכשיר פיננסי שהמחזיקים בו מנויים בתוספת הרביעית. עוד מוצע, להסמיק את שר האוצר לפטור חברת דירוג מהוראות החוק כולן או מקצתן, לרבות מחובת הרישום, בין היתר מטעמים הנוגעים להיקף פעילותה של החברה הרשומה או לדיון הזר החל על החברה, הוראות דומות לאלה מצויות בסעיפים 15א(א)(1) ו-15א(ב) לחוק ניירות ערך, ביחס לחובת פרסום תשקיף בעת הצעה לציבור של ניירות ערך, בסעיף 2(ב) לחוק השקעות משותפות ובסעיף 3 לחוק הייעוץ. כמו כן, ניתן יהיה לקבוע הוראות מקלות או שונות לדירוג בינלאומי לעומת דירוג מקומי.

פרק ג: ממשל תאגידי

סעיפים 7 עד 10 דירקטוריון

מוצע להחיל את הוראות חוק החברות הנוגעות לכהונת דירקטוריון בחברת אגרות חוב ביחס לחברות הדירוג. עוד מוצע להסמיק את שר האוצר לקבוע בתקנות תנאים ומבחנים לכשירות דירקטור. תפקידיו של דירקטוריון בחברה הרשומה יכללו פיקוח על פעילות החברה הרשומה ועל מנגנוני הבקרה המצויים בה.

סעיף 11 קצין ציות

מוצע לקבוע כי על חברה רשומה יהיה למנות קצין ציות אשר יפעל לקיום החובות המוטלות על החברה הרשומה. קצין הציות יהווה גורם פיקוח עצמאי בתוך החברה הרשומה.

פרק ד: הליך הדירוג

סעיפים 12 ו-13 שיטת הערכה

מוצע לקבוע חובה על חברה רשומה להשתמש לצורך הדירוג במידע הנדרש על פי שיטת הערכה שקבעה לפי סעיף 12(א), הן מבחינת התוכן והן מבחינת היקף המידע; כמו כן יהיה עליה להשתמש לצורך הדירוג בשיטת ההערכה שקבעה כאמור, באופן שיטתי, שוויוני ועקבי. היינו, על המתודולוגיה המשמשת את החברה בדירוגיה, להיות סיסטמית ואחידה ועל החברה ליישמה באופן עקבי על מנת למנוע מצבים של דירוג מוטה או לא שוויוני. יחד עם זאת ברי כי לעיתים יכולה החברה לשנות את שיטת ההערכה שבחרה מלכתחילה ואף נדרש כי תעשה כן כפועל יוצא מהשתנות נסיבות. מוצע לקבוע כי במקרים כאמור יהיה על החברה לדווח על כך בהתאם לתקנות שייקבעו בעניין זה. יודגש כי אין חובה להשתמש

באותה מתודולוגיה לגבי כלל נושאי הדירוג, אלא שנכסים בעלי מאפיינים דומים ידורגו לפי אותה שיטה. מוצע לקבוע כי חברת דירוג תימנע מפרסום דירוג במקרה בו עולה ספק מהותי באשר ליכולתה של החברה לבצע דירוג אמין. ספק כאמור עלול להתעורר בין אם בגלל חוסר במידע רלוונטי על התאגיד המדורג, בין השאר בשל חוסר שיתוף פעולה מצד התאגיד המדורג, ובין אם בשל היות המכשיר הפיננסי, מכשיר חדש או מורכב.

סעיף 14 ועדת דירוג

מוצע לקבוע כי דירוג יקבע על ידי ועדת דירוג אותה תמנה החברה הרשומה.

סעיף 15 עדכון ובקרת הדירוג ושיטת ההערכה

מוצע לקבוע כי על חברת הדירוג חלה חובה לקבוע ולפרסם את מדיניותה בנוגע לתדירות ולמועדי הבחינה והעדכון של הדירוגים הניתנים על ידה וכן לבחון ולעדכן את הדירוגים בהתאם למדיניות זו. כך לדוגמא, החובה לעדכן את הדירוג בעקבות אירועים בשוק ההון או לנוכח שינויים במתודולוגיה או במודלים המהווים בסיס לקביעת הדירוג. מוצע להסמיך את הרשות לקבוע כללים לעניין מועדי ביצוע הבחינה והעדכון כאמור; כללים כאמור יסדירו גם מקרה בו נבצר מהחברה לבצע עדכון מאחר שחדלה לפעול (לדוגמא, נמחקה מרישום).

בנוסף, מוצע לקבוע כי חברת הדירוג תהיה חייבת לבצע בדיקה של איכות ומהימנות שיטות ההערכה המשמשות אותה בפעילותה, בהתאם לצורך ובאופן שיאפשר לה לבצע את פעילותה לפי חוק זה. כאמור, על המתודולוגיה על פיה פועלת חברת הדירוג להיות שיטתית, שיוויונית ועקבית. כן עליה להיות תואמת את מאפייני הנכס המדורג. מוצע כי על החברות תהיה חובה לבחון את המתודולוגיה, ולבצע בה התאמות ככל שנדרש בהתאם לשינויים ולהתפתחויות בתחום ונוכח הפקת לקחים מיישום המתודולוגיה; מוצע להסמיך את הרשות לקבוע כללים לעניין מועדי הבדיקה והעדכון כאמור.

סעיפים 16 עד 19 ניגודי עניינים של חברת הדירוג

מוצע לקבוע הוראה כללית לפיה על חברת הדירוג יהיה לנהוג בעצמאות ומשיקולים מקצועיים בלבד. על חברת הדירוג יהיה לזהות ולמנוע ניגודי עניינים. במקרים בהם לא ניתן למנוע ניגודי עניינים, בין היתר בשל העובדה כי שכר חברת הדרוג משולם על ידי המדורג, יהיה על חברת הדירוג לנהל את ניגודי העניינים ולפרסם גילוי הנוגע לקיומם.

עוד מוצע לקבוע הוראות ספציפיות הנוגעות לניגודי עניינים תוך קיום אבחנה לעניין זה בין פעילות שתיאסר על חברת הדירוג ובין פעילות שתותר בתנאים. מעבר לזאת מוצע לקבוע כי על משתתף בהליך דירוג, כפי שיוגדר בחוק, יוחלו הוראות ניגוד עניינים מתמירות, וזאת בשל השפעתו הישירה על תוצר הליך הדירוג.

מוצע לקבוע מגבלות החזקה בחברות דירוג ואף זאת על מנת למנוע ניגודי עניינים אשר עלולים להשפיע על תוצר הליך הדירוג.
לבסוף מוצע להסמיק את שר האוצר לקבוע בתקנות הוראות לשם הבטחת הליך הדירוג ומניעת ניגודי עניינים.

סעיף 20 תחלופת המשתתפים בהליך הדירוג

מוצע לקבוע כי על חברה רשומה יהיה לקבוע מנגנון תחלופה של המשתתפים בהליך דירוג של מכשיר פיננסי מסוים ואף זאת על מנת למנוע ניגודי עניינים אפשריים.

סעיף 21 תקנות

מוצע לקבוע כי שר האוצר יקבע תקנות בכל הנוגע לביצועו של חוק זה, לרבות בעניינים הבאים:

(1) חובת רישום ותיעוד של הליך הדירוג, החיונית לצורך אחזור התהליך ויישום הליכי בקרה;

(2) פרסום הדירוגים ושיטות ההערכה. בעניין זה תקבע הרשות בכללים את החובה לפרסם את דירוגי החברה, אופן פרסום הדירוגים והדירוגים המעודכנים ופרסום מידע נוסף הדרוש לצורך הערכת הדירוג, אחידות הפרסום, סייגים ואזהרות. תיתכן הבחנה בפרסום בין דירוג שהתבקש על ידי התאגיד המדורג וממומן על ידו, דירוג של תאגיד שהתבקש וממומן על ידי צד ג' כלשהו, או דירוג יזום על ידי חברת הדירוג;

(3) גילוי נאות ודיווחים לרשות, ללקוחות ולציבור, בין היתר במטרה להבטיח כי גורמים חיצוניים יוכלו לעשות שימוש במידע זה לבקרה על אמינות הדירוג והבנת מגבלותיו; תקנות כאמור יכול שיתייחסו הן לעניינים טכניים במהותם כגון עיתוי ואופן הדיווחים, והן לעניינים מהותיים. בין אלו המהותיים ניתן למנות חובת דיווח הנוגעת לכל העניינים המהותיים לדירוגים שפרסמה החברה, לרבות הנחות היסוד ושיטות הערכה ששימשו בסיס לקביעת הדירוג, הנתונים שעל בסיסם נקבע הדירוג (למשל- דוחות כספיים, פגישות עם גורמים בחברה המדורגת, תקציבים וכיוצא באלה), הסבר סולם הדירוג תוך דרישת קיום סולמות נפרדים לנכסים מדורגים מסוגים שונים, הסבר משמעות הדירוג (למשל – שאין בדירוג משום ייעוץ אישי ללקוח), היסטורית דירוגים סטטיסטית וכן עניינים הנוגעים לתמורה שהתקבלה בגין ביצוע הדירוג ותנאי ההתקשרות עם החברה המדורגת, גילוי בדבר תדירות ואופן עדכון הדירוגים וכן מידע בדבר הפסקת דירוג. החובה עשויה לכלול דיווח עיתי (שנתי ורבעוני) אשר צפוי לכלול ריכוז נתונים ביחס לפעילות החברה הרשומה, כגון: שינויים שביצעה במתודולוגיה- באופן רוחבי, ענפי או ביחס לסוג מדורגים כלשהו,

אירועים משמעותיים הנוגעים לפעילות החברה הרשומה שעשויים להשפיע על עמידתה של החברה בתנאים לרישום, גילוי ביחס לליקויים בדירוג, כמו גם חובת הגשת דיווחים מיידיים בעניינים מסוימים (למשל – בעניינים הקשורים לניגודי עניינים, אי עמידת התאגיד המדורג בדרישת העדכון שחלה עליו, הפסקת דירוג וטעמיה וכיו"ב).

(4) חובה של חברות הדירוג לשמור לתקופה שתקבע, את כל המסמכים ששימוש את החברה בהליך קביעת דירוג, לרבות מסמכים הנוגעים לשינוי המתודולוגיות המהוות בסיס לדירוגים שמבצעת החברה הרשומה ומסמכים הנוגעים להתקשרויות בין חברת הדירוג ובין התאגידים המדורגים וכן החובה לשמור התכתבות הנוגעת להתקשרויות בין החברה לתאגידים המדורגים. כן ייקבעו כללים בדבר אופן שמירת המסמכים;

סעיף 22 פרט מטעה

מוצע לקבוע איסור על הכללת פרט מטעה בדוח דירוג, בדיווח בהודעה או במסמך המוגשים לפי חוק זה או במסמך פומבי אחר. הגדרת פרט מטעה המוצעת בסעיף 1 לעיל, מפנה להגדרת פרט מטעה בחוק ניירות ערך.

סעיף 23 סודיות ושימוש במידע

מוצע לקבוע חובת שמירה על סודיות ואיסור על עובד חברת דירוג לעשות שימוש במידע שהגיע לידיהו במסגרת עבודתו, לשימוש החורג מהמטרה שלשמה נמסר לו המידע.

סעיף 24 קביעת נהלים

מוצע לחייב חברות לקבוע ולאכוף נהלים כתובים בעניינים מהותיים הנוגעים להתנהלותן. כך לדוגמא, יכול שתקבע חובת קביעת נהלים לעניין שמירת סודיות ושימוש במידע פנים ביחס לתאגידים המדורגים, שהגיע לידי חברת הדירוג בהליך הדירוג או לגבי הטיפול בניגודי העניינים העלולים להתקיים בהליך קביעת הדירוג. כן יכול שתיקבע חובה לייצר נוהל להבטחת היקף נדרש של מידע לצורך הדירוג בהתאם למתודולוגיה שנקבעה. בהתאם, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע תקנות בדבר הנושאים שלגביהם תידרש קביעת נהלים ואכיפתם כאמור.

סעיף 25 דרכי הדיווח לרשות

מוצע לקבוע כי חברה רשומה, כיתר הגופים הכפופים לפיקוח הרשות (תאגידים מדווחים, מנהלי תיקים, מנהלי קרנות) תחויב להגיש כל מסמך שחברה רשומה חייבת להגישו

לרשות או לפרסמו לציבור לפי פרק 1' לחוק ניירות ערך, היינו באמצעות מערכת המגני"א.

פרק ה: תפקידי הרשות וסמכויותיה

סעיף 26 פיקוח הרשות על חברה רשומה

מוצע לקבוע את סמכויות הפיקוח של הרשות על פעילותיה של חברה רשומה. במסגרת זו מוצע להעניק לרשות סמכות מתן הוראות הנוגעות לדרכי פעולתה וניהולה של חברה רשומה ושל אדם קשור כדי להבטיח את ניהולה התקין של החברה הרשומה ואת השמירה על עניינם של ציבור המשקיעים וכן לאפשר הסמכת גם מי שאינם עובדי הרשות לבצע ביקורת בחברה רשומה (בדומה לסעיפי מיקור החוץ הקיימים היום בחוק ניירות ערך, בחוק הייעוץ ובחוק השקעות משותפות).

סעיף 27 פרסום ברשומות

מוצע לקבוע כי על אף שלא תקום חובה לפרסם את הכללים וההוראות שייקבעו על ידי הרשות ברשומות, אלא די יהיה בפרסומם באתר הרשות, הרי שיידרש פרסום מפנה לפרסום כאמור ברשומות. הסדר דומה קבוע ביחס להוראות המוצאות על ידי הרשות לפי חוק הייעוץ.

סעיף 28 עצמאות בחירת שיטת ההערכה

מוצע לקבוע במפורש כי על אף האמור בעניין סמכויות הרשות המפורטות בחוק זה, הרשות לא תתערב בתוכן הדירוג ובשיטות ההערכה לפיהן קובעת חברה רשומה את דירוגיה. זאת בדומה למתכונת הפיקוח על חברות בעלות רישיון לפי חוק הייעוץ ועל פעילות מנהלי הקרנות, לגביהם הרשות אינה מקיימת פיקוח הנוגע לשיקולי השקעה וכדומה.

סעיף 29 החלת סמכויות הרשות

מוצע לקבוע הסדר המקנה ליושב ראש הרשות או עובד שהוא הסמיכו לכך בכתב, סמכויות דרישת ידיעות ומסמכים, כמו גם סמכות כניסה למקום בו מתקיימת פעילות של חברה רשומה בתנאים המוצעים בסעיף. הסדר זה דומה במהותו להסדר הקבוע בחוק ניירות ערך, בחוק הייעוץ ובחוק השקעות משותפות. עוד מוצע, להחיל את ההסדרים הקבועים בחוק ניירות ערך, והנוגעים בין השאר לסמכויות חיפוש, חקירה ותפיסה, עיכוב, הוצאת צווים וסודיות.

סעיף 30 ביטול רישום

מוצע לקבוע את העילות לפיהן רשאית הרשות לבטל את רישומה של חברת דירוג, כדלקמן: רישום החברה נעשה על יסוד מידע כוזב; החברה חדלה לעסוק בדירוג במשך

תקופה רצופה של שישה חודשים; חדל להתקיים בחברה הרשומה תנאי מן התנאים לרישומה וטעמים הנוגעים למהימנותה של המבקשת או למהימנותו של בעל שליטה בה, או נושא משרה בהם, בהתאם לרשימת נסיבות שתקבע הרשות, שיש בהן כדי להעיד על פגם במהימנות; רשימה כאמור תפורסם באתר האינטרנט של הרשות והודעה על פרסום הרשימה ועל כל שינוי בה ומועד תחילתם, תפורסם ברשומות. כן מוצע לקבוע את סמכותו של יושב ראש הרשות לדרוש תיקון הפגם במידה שאחד התנאים לרישום או הוראות חוק זה חדלו להתקיים, וכן קביעת סמכותה של הרשות לבטל את רישום החברה במידה שהפגם לא תוקן (בכפוף לחובת שימוע) (הוראה דומה לזו הקבועה בסעיף 15(א) לחוק השקעות משותפות). ביטול לפי סעיף זה, כולל את האפשרות לבטל את הרשיון אף לתקופה קצובה.

כן מוצע לקבוע כי על חברה רשומה אשר חדלה לעסוק בדירוג לבקש מיושב ראש הרשות בכתב כי רישומה יבוטל. על מנת שלא לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים, מוצע לקבוע כי יושב ראש הרשות רשאי ליתן הוראות לחברה אשר רישומה יבוטל, כך לדוגמא רשאי יושב ראש הרשות לחייב את החברה לעמוד בדרישת עדכון דירוג שביצעה ערב ביטול רישומה, בעצמה או באמצעות אחר. יודגש כי אין בסמכות זו כדי לבוא במקום סמכותו של יושב ראש הרשות לקבוע הוראות כלליות שיחולו על כלל החברות, גם בתקופה שלאחר ביטול רישומן.

סעיף 31 חובת הודעה לרשות לעניין פגם במהימנות

מוצע לקבוע כי על חברה רשומה תחול החובה להודיע לרשות על התקיימות נסיבה מהנסיבות המפורטות בסעיף. הסדר זה דומה במהותו להסדר הקבוע כיום ביחס למספר גופים המפוקחים על ידי הרשות (בין השאר ביחס למנהל קרן לפי סעיף 15(א) לחוק השקעות משותפות ובעל רשיון לפי חוק הייעוץ לפי סעיף 10(א) לחוק הייעוץ).

סעיף 32 האצלת סמכויות ליושב ראש הרשות

מוצע לקבוע כי כל סמכות שניתנה ליושב ראש הרשות בחוק זה, למעט סמכותו להסמיך גם מי שאינו עובד הרשות לערוך ביקורת בחברה רשומה לפי סעיף 15(ג) כמפורט לעיל, יכול הוא לאצול אותה, מראש ובכתב, לעובד מסוים ברשות.

פרק ו: הטלת עיצום כספי בידי הרשות

סעיפים 33-36 והתוספת הראשונה והשנייה

מוצע להחיל את פרק העיצום הכספי הקבוע בחוק ניירות ערך, ולקבוע בתוספת הראשונה לחוק את ההפרות המהוות עילה להטלת עיצום כספי, בשינויים המחוייבים ובשינויים המפורטים בפרק.

על פי המוצע, תיקבע תוספת שנייה לחוק, ובה יימנו הסכומים אשר יושתו על מפר בהתאם לחלק בו מופיע המפר בתוספת הראשונה. הסכומים המוצעים דומים לסכומים הקבועים בתוספת השנייה לחוק השקעות משותפות בנאמנות. מוצע להסמיך את שר האוצר להתקין תקנות אשר בהן יקבעו נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להפחית את סכום העיצום הכספי האמור, בשיעורים מירביים שייקבעו אף הם בתקנות. כמו כן מוצע, כי שר האוצר יהיה רשאי לשנות בצו את התוספת הראשונה והשנייה.

פרק ז: הטלת אמצעי אכיפה מנהליים בידי ועדת האכיפה המנהלית

סעיפים 39-41 והתוספת השלישית

מוצע להחיל את פרק ח' לחוק ניירות ערך, שעניינו הטלת אמצעי אכיפה מנהליים בידי ועדת האכיפה המנהלית, ולקבוע בתוספת השלישית, את ההפרות המהוות עילה להטלת אמצעי אכיפה מנהליים. מוצע כי שר האוצר יוסמך לשנות את התוספת השלישית בצו. לעניין סכומי העיצום הכספי אשר יושתו על מפרים, מוצע להבחין בין מפר שהוא עובד החברה הרשומה שאינו נושא משרה בכירה בה, בין יחיד אחר ובין החברה הרשומה, ולקבוע סכומים זהים לסכומים הקבועים בפרק 1' לחוק השקעות משותפות בנאמנות. יש להזכיר כי ערעור על החלטות הרשות לפי חוק זה יבוצעו בדרך של עתירה מנהלית, בדומה לקבוע ביחס להחלטות הרשות, הבורסה והמסלקה, לפי חוק בתי המשפט. עתירות אלה יישמעו על ידי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב. במקביל לקידום חוק זה, יקודם צו בעניין האמור.

סעיף 40 איסור שיפוי וביטוח

הטלת אמצעי אכיפה לפי טיבה ומהותה, היא אינדיבידואלית ומתייחסת לנסיבותיו של כל מפר. תכלית הטלת אמצעי האכיפה, הינה להרתיע את המפר באופן אישי, ולדרבנו למלא את חובתו על פי דין. ביטוח או שיפוי של מפר מפני עיצום כספי שיושת עליו יסכלו תכלית זו. אשר על כן, ובלי לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק החברות, הקובעות מגבלות לביטוח ולשיפוי של נושאי משרה בתאגיד, מוצע לקבוע כי אין לבטח אדם מפני תוצאות הליך לפי פרקים ה', ו' ו- ח', כי חוזה לביטוח מקרה של הליך – בטל, כי תאגיד או בעל שליטה בו לא ישלמו עיצום כספי שהוטל על אחר וכי בעל שליטה לא ישפה ולא ישלם עיצום כספי שהוטל על התאגיד, על נושא משרה בכירה בתאגיד או על עובד בו. על אף האמור לעיל, ניתן לשפות או לבטח אדם בגין תשלום לנפגע הפרה שהושת עליו, ובתנאי שמדובר בתשלום שהוא נגזרת של נזק. כמו כן ניתן לשפות או לבטח כאמור, בגין הוצאות שהוציא אדם בקשר עם הליך שהתנהל בעניינו. התחייבות לשיפוי או לביטוח נושא משרה בתאגיד בגין תשלום לנפגע הפרה או הוצאות התדיינות כאמור, לא תהיה בת תוקף אלא אם תקנון החברה מתיר זאת.

הסדר זה, חל בדין הכללי ובפרט בחוק ניירות ערך (סעיף 56ח), בחוק הייעוץ (סעיף 38י)

ובחוק להשקעות משותפות בנאמנות (סעיף 120ב).

פרק ח: הסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים, המותנית

בתנאים

סעיפים 42-43 סמכות יושב הרשות להתקשר בהסדר

מוצע, להחיל את פרק ט' לחוק ניירות ערך, שעניינו סמכות יושב ראש הרשות או להתקשר בהסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים המותנית בתנאים בשינויים המחוייבים.

פרק ט: אחריות אזרחית

סעיפים 44 ו-45 אחריות חברות הדירוג ושליטת אחריות

לאור אופי פעילותן של חברות הדירוג מוצע לקבוע הסדר ייחודי הנוגע להחלת אחריות אזרחית בגין פעילותן.

פרק י: הוראות שונות

סעיף 46 מימון תובענה ייצוגית על ידי הרשות

מוצע להחיל את הוראת סעיף 55 לחוק ניירות ערך, לעניין מימון תובענה ייצוגית על ידי רשות ניירות ערך כנגד החברה הרשומה או בעילה כנגד התאגיד המדורג.

סעיף 47 אגרות

מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע אגרות שיוטלו על מבקשי רישיון ועל חברות רשומות.

סעיף 48 תחילה

מוצע לקבוע את תחילתו של החוק, במאוחר מבין שנה מיום פרסום החוק או במועד כניסת התקנות לתוקף.

סעיף 49 תיקון עקיף לחוק הייעוץ

מוצע תיקון עקיף לחוק הייעוץ בשני עניינים. הראשון נועד לקבוע פטור מרישיון לפי חוק הייעוץ למי שנרשם כחברת דירוג על פי החוק, זאת על מנת למנוע הסדרה כפולה של חברת דירוג העוסקת בבחינת כדאיות ההשקעה בתאגידים ושפועלת על פי הוראות החוק. השני, התאמת העבירה הקבועה בחוק הייעוץ בגין עיסוק ללא רישיון, כך שמי שעוסק ללא רישיון אך פועל על פי חוק זה, לא ייאשם בעיסוק ללא רישיון.

סעיף 50 תיקון עקיף לחוק ניירות ערך

מוצע לבצע תיקון עקיף לחוק ניירות ערך על מנת שההסתמכות האפשרית לפי סעיף 23א(ד) לחוק ניירות ערך על דירוג כתנאי להצעת ניירות ערך לציבור לפי תשקיף מדף, תתאפשר רק על בסיס דירוג כהגדרתו בחוק זה, משמע דירוג שנעשה על ידי חברת דירוג שנרשמה על פי חוק זה או שנעשה על ידי חברה שפטורה מדרישות הרישום כאמור, והכל בהתאם לדרישות חוק זה.

סעיף 51 תיקון עקיף לחוק תובענות ייצוגיות

מוצע לבצע תיקון עקיף לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, על מנת לאפשר למחזיקים במכשיר הפיננסי שדורג (למשל מחזיקי אגרות חוב מדורגות) להגיש תובענות ייצוגיות כנגד חברות הדירוג או תובענה של מחזיק כאמור כנגד תאגיד מדורג, לפי כל דין.

מוגש על ידי שר האוצר

כ"ו בתשרי התשע"ג
12 באוקטובר 2012